EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 25.2.2015
COM(2015) 69 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2013 O ŽIVILIH IN ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2013 O ŽIVILIH IN ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

1. UVOD

To poročilo, pripravljeno na podlagi člena 7(4) Direktive 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem[1], zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2013. Vsebuje zbirko podatkov, ki jih je Evropski komisiji predložilo 26 držav članic. Malta in Hrvaška podatkov za leto 2013 nista poslali. Hrvaška se je EU pridružila 1. julija 2013.

2. PRAVNA PODLAGA IN OZADJE

V skladu s členom 7(3) Direktive 1999/2/ES morajo države članice Komisiji vsako leto predložiti:

– rezultate pregledov objektov za obsevanje z ionizirajočim sevanjem, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz,

ter

– rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

Člen 7(4) Direktive določa, da Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi:

– podrobne podatke o odobrenih objektih za obsevanje v državah članicah, pa tudi vse spremembe njihovega statusa,

– poročilo na podlagi informacij, ki jih vsako leto predložijo nacionalni nadzorni organi.

Informacije o splošnih vidikih obsevanja živil so na voljo na spletišču Generalnega direktorata Evropske komisije za zdravje in potrošnike[2].

[1] Direktiva 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem (UL L 66, 13.3.1999, str. 16).

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm.

2.1 Objekti za obsevanje

Živila in živilske sestavine se lahko obsevajo samo v odobrenih objektih za obsevanje. Odobritve za objekte v EU izdajajo pristojni organi držav članic. V skladu s členom 7(3) Direktive 1999/2/ES morajo države članice Komisijo obvestiti o odobrenih objektih za obsevanje.

Živila in živilske sestavine se smejo obsevati samo z naslednjimi viri, ki so navedeni v Prilogi II k Direktivi:

– gama žarki iz radionuklidov ^{60}Co ali ^{137}Cs;

– rentgenskimi žarki iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 5 MeV ali pod njo;

– elektroni iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 10 MeV ali pod njo.

Seznam odobrenih objektov za obsevanje v državah članicah je objavila Komisija in je javno dostopen[3].

2.2 Obsevana živila in živilske sestavine

Obsevanje posušenih aromatičnih zelišč, začimb in vrtnih zelišč v EU je dovoljeno z Direktivo 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem[4]. Poleg tega je sedem držav članic Komisiji uradno sporočilo, da ohranjajo nacionalna dovoljenja za nekatera živila in živilske sestavine v skladu s členom 4(4) Direktive 1999/2/ES. Seznam nacionalnih dovoljenj je objavila Komisija[5].

Vsa obsevana živila, ki vsebujejo eno ali več obsevanih živilskih sestavin, morajo biti označena z izrazom „obsevano“ ali „obsevano z ionizirajočim sevanjem“. Če se obsevani proizvod uporablja kot sestavina v sestavljenem živilu, sta enaka izraza navedena poleg njegove oznake na seznamu sestavin. Kadar gre za proizvode, ki se prodajajo v razsutem stanju, se ta izraza navedeta skupaj z imenom proizvoda na označbi ali obvestilu na zabojniku, v katerem so proizvodi, ali poleg njega.

Za izvrševanje pravilnega označevanja ali odkrivanje neodobrenih proizvodov je Evropski odbor za standardizacijo (CEN) na podlagi pooblastila Komisije standardiziral več analitskih metod.

---

3 UL C 265, 1.9.2012, str. 3.

4 Direktiva 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem (UL L 66, 13.3.1999, str. 24).

5 UL C 283, 24.11.2009, str. 5.

3. REZULTATI PREGLEDOV OBJEKTOV ZA OBSEVANJE IN UPORABLJENE DOZE

Ta oddelek poročila obravnava rezultate pregledov objektov za obsevanje, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih proizvodov ter uporabljene doze. Glede na informacije držav članic so pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi, potrdili skladnost odobrenih objektov za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

Preglednice in podatki v nadaljevanju prikazujejo rezultate pregledov, izvedenih v odobrenih objektih za obsevanje v državah članicah leta 2013, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz.

3.1 Povzetek za EU

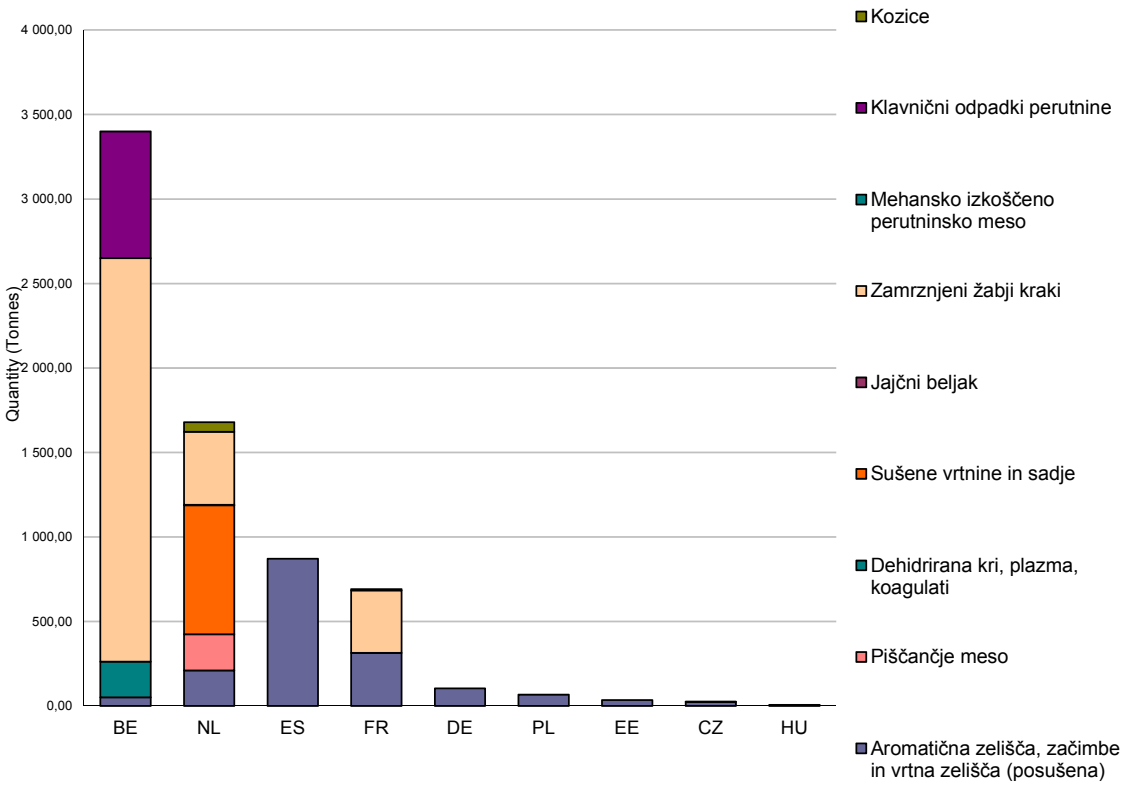
Naslednja preglednica povzema količine živil (v tonah), ki so bila obsevana z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje, ki se nahajajo v 13 državah članicah Evropske unije:

Država članica	Število odobrenih objektov	Obsevana količina (v tonah)
Belgija	1	3 399,3
Bolgarija	2	brez obsevanih živil
Češka	1	24,4
Nemčija	4	103,3
Estonija	1	35,2
Španija	3*	871,0
Francija	5	691,0
Italija	1	brez obsevanih živil
Madžarska	1	6,7
Nizozemska	2	1 678,6
Poljska	2	66,7
Romunija	1	brez obsevanih živil
Združeno kraljestvo	1	brez obsevanih živil
Skupaj:	**25**	**6 876,2**

* V dveh od teh treh objektov živila niso bila obsevana.

V Evropski uniji je 25 odobrenih objektov za obsevanje v 13 državah članicah. V 7 od teh 25 odobrenih objektov živila niso bila obsevana. V letu 2013 so se živila obsevala samo v 9 od 13 držav članic.

Naslednji histogram povzema količine živil (v tonah) in kategorije proizvodov, ki so bili v letu 2013 obsevani z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje v Evropski uniji.



V naslednjih državah članicah ni odobrenih objektov: Danska, Irska, Grčija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Avstrija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska, Portugalska.

Preglednice v nadaljevanju prikazujejo kategorije proizvodov, ki so bili obsevani v državah članicah, in uporabljene doze.

3.2 Belgija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4–7,9
Dehidrirana kri, plazma, koagulati	2,2–6,6
Zamrznjeni žabji kraki	2,7–4,7
Klavnični odpadki perutnine	3,1–4,4

3.3 Češka

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5,66–9,92
Sušene vrtnine in sadje*	6,65–8,7

* *Leccinum* sp., *Suillus luteus*, *Boletus edulis* in mešanica sušenih gob

3.4 Nemčija

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–10

3.5 Estonija

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	10

3.6 Španija

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	9,31

3.7 Francija

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–10
Zamrznjeni žabji kraki	1–10
Mehansko izkoščeno perutninsko meso	4–10

3.8 Madžarska

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2–10

3.9 Nizozemska

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4–8
Piščančje meso	3–5
Sušene vrtnine in sadje	2–8
Jajčni beljak	1
Zamrznjeni žabji kraki	4–8
Kozice	3

3.10 Poljska

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–10

4. REZULTATI PREGLEDOV V FAZI TRŽENJA PROIZVODOV IN METODE ZA UGOTAVLJANJE OBSEVANOSTI ŽIVIL

Preglednice v nadaljevanju prikazujejo rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

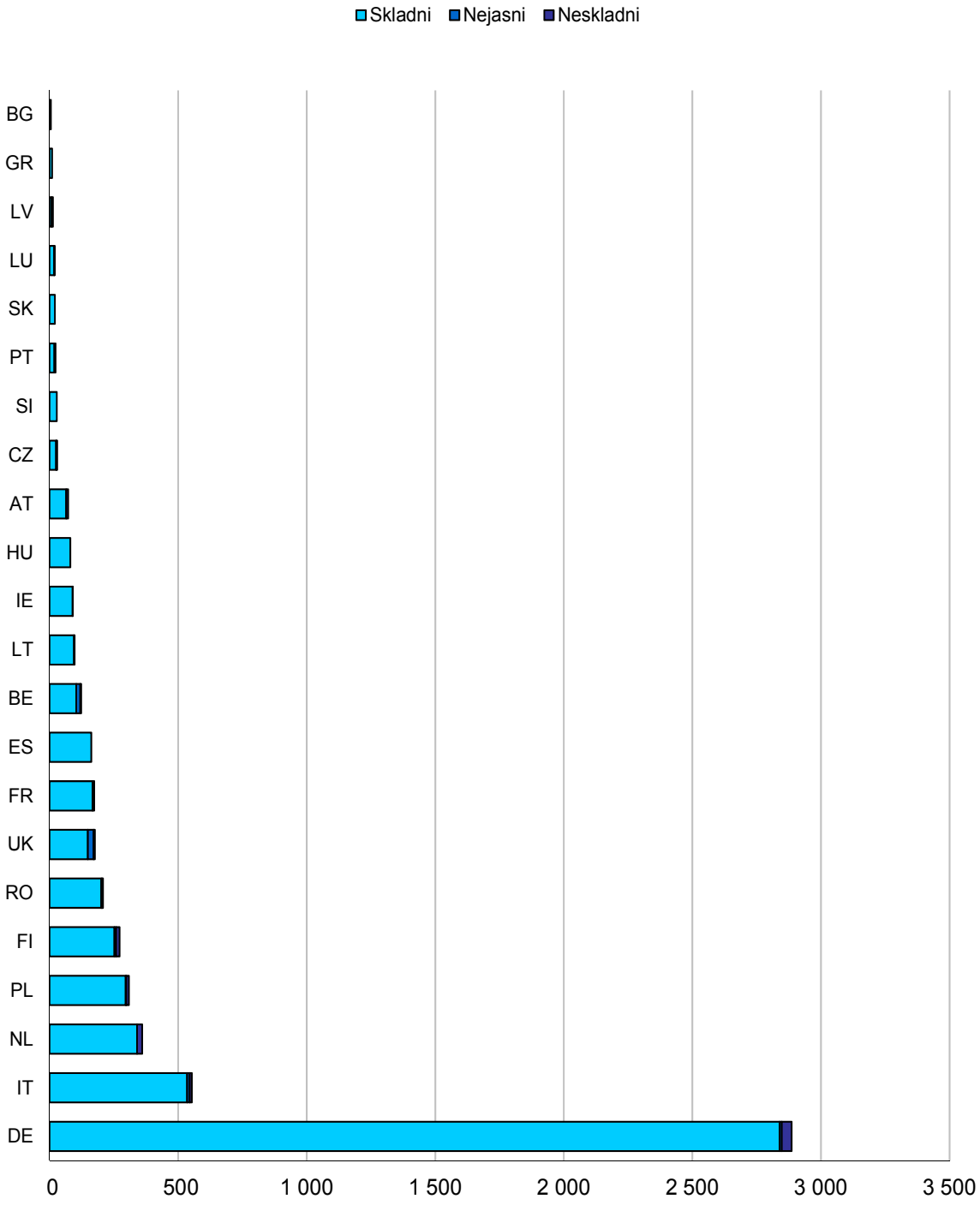
4.1 Povzetek za EU

Naslednja preglednica povzema analizirane vzorce in pridobljene rezultate za celotno Evropsko unijo:

Država članica	Skladni	Nejasni	Neskladni	Skupaj vzorcev	% vseh vzorcev v EU
BE	104	16	3	123	**2,1 %**
BG	5	0	0	5	**0,1 %**
CZ	26	1	3	30	**0,5 %**
DK	PNO	PNO	PNO	PNO	
DE	2 839	9	38	2 886	**50,5 %**
EE	PNO	PNO	PNO	PNO	
IE	90	0	1	91	**1,6 %**
EL	10	0	0	10	**0,2 %**
ES	162	0	0	162	**2,8 %**
FR	167	0	7	174	**3,0 %**
HR	NPP	NPP	NPP	NPP	
IT	535	10	8	553	**9,7 %**
CY	PNO	PNO	PNO	PNO	
LV	8	0	5	13	**0,2 %**
LT	95	0	2	97	**1,7 %**
LU	18	0	2	20	**0,4 %**
HU	81	0	0	81	**1,4 %**
MT	NPP	NPP	NPP	NPP	
NL	340	0	20	360	**6,3 %**
AT	65	0	7	72	**1,3 %**
PL	296	3	10	308	**5,4 %**
PT	19	1	3	23	**0,4 %**
RO	201	4	3	208	**3,6 %**
SI	28	0	0	28	**0,5 %**
SK	21	0	0	21	**0,4 %**
FI	252	7	13	272	**4,8 %**
SE	PNO	PNO	PNO	PNO	
UK	149	22	5	176	**3,1 %**
EU skupaj	**5 511**	**73**	**130**	**5 713**	**100 %**
	96,4 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

NPP: ni predloženih podatkov; PNO: pregled ni bil opravljen.

Naslednji histogram povzema analizirane vzorce in pridobljene rezultate iz posameznih držav članic:



4.2 Belgija – število vzorcev: 123

		Število vzorcev: 123			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	5	0	0	EN 1788
	Gobe (sveže)	3	0	0	EN 1788
	Testenine	7	6	1*	EN 1788
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	4	0	0	EN 1788
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Mehkužci	20	0	0	EN 1788
	Kozice	18	0	0	EN 1788
Zelišča in začimbe	Zelišča in začimbe (zamrznjeni)	16	2	0	EN 1788
	Čaj	19	2	0	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	2	6	1*	EN 1788
Drugo	Prehranska dopolnila	10	0	1**	EN 1788
	Skupaj:	**104**	**16**	**3**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev	**85 %**	**13 %**	**2 %**	

* napačno označeni

** obsevanje ni dovoljeno

4.3 Bolgarija – število vzorcev: 5

		Število vzorcev: 5			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4	0	0	EN 1788
	Čaj	1	0	0	EN 1788
	Skupaj:	**5**	**0**	**0**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4 Češka – število vzorcev: 30

		Število vzorcev: 30			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Česen	3	0	0	EN 1788
	Instant rezanci	1	0	0	EN 1788
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	3	0	0	EN 1788
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	8	1	0	EN 1788
	Zeliščni čaji/poparki	2	0	0	EN 1788
Drugo	Prehranska dopolnila (juka v prahu)*	4	0	1	EN 1788
	Juha*	5	0	2	EN 1788
Skupaj:		**26**	**1**	**3**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**87 %**	**3 %**	**10 %**	

* Ugotovljeno je bilo, da so bili vzorci obsevani. Obsevani vzorci niso bili označeni. Na dokumentih, ki so priloženi obsevanim živilom ali jih označujejo, obsevanje ni bilo označeno, zato ni bilo mogoče ugotoviti, ali je bil proizvod obsevan v objektu, ki ga je odobrila EU.

4.5 Danska

Zaradi omejenih finančnih sredstev leta 2013 ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

4.6 Nemčija – število vzorcev: 2 886

		Število vzorcev: 2 886			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Živila iz žitaric	9	0	0	EN 1788 EN 1787
	Žita	1	0	0	EN 1787
	Sadje (suho)	80	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Sadje (sveže)	51	0	0	EN 1784 EN 1788 EN 1787
	Gobe (sveže)	14	0	0	EN 1788 EN 13751
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	142	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Krompir	10	0	0	EN 1788

	Stročnice	66	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	36	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Vrtnine (sveže)	19	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	148	0	5**	EN 1786 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Ribe in ribji proizvodi	41	0	1***	EN 1784 EN 1786 EN 1788
	Ribe in morski sadeži (sušeni)	14	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1 124	6	3**	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Zelišča in začimbe (kot začimbe ali dišave)	197	0	6*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Čaj	201	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Meso (razen perutnine in divjačine)	31	0	0	EN 1784 EN 1786 EN 1787
	Mesni proizvodi (razen klobas)	48	0	0	EN 1784 EN 1786
	Drugo	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Perutninsko meso	118	0	0	EN 1786
	Klobasni proizvodi	30	0	0	EN 1784 EN 1786
Mleko in mlečni proizvodi	Maslo (z zelišči)	6	0	0	EN 1786
	Sir (z začimbami/zelišči)	41	0	0	EN 1788 EN 1787
	Mleko in mlečni proizvodi	1	0	0	EN 1787
Drugo	Kava	0	0	1***	EN 1788
	Prehranska dopolnila	154	1	4***	EN 1788 EN 13751
	Jedi in obroki (pripravljeni)	24	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Drugo	33	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	199	2	16*	EN 1788 EN 13751

Skupaj:	**2 839**	**9**	**38**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98 %**	**0 %**	**1 %**	

* napačno označeni
** napačno označeni in/ali obsevanje ni dovoljeno
*** obsevanje ni dovoljeno

4.7 Estonija

Zaradi pomanjkanja laboratorijev za izvedbo analiz za odkrivanje ionizirajočega sevanja leta 2013 v Estoniji ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov. Poleg tega po navedbah estonskih pristojnih organov ni bil zabeležen noben sum prisotnosti neskladnih obsevanih živil na njihovem trgu.

4.8 Irska – število vzorcev: 91

		Število vzorcev: 91			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Jagodičje	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Žita, semena, vrtnine in sadje	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Instant rezanci	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Paradižnik v prahu	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zelišča in začimbe	26	0	0	EN 1788 EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Mešanica za hamburgerje	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Drugo	Prehranska dopolnila	52	0	1*	EN 1788 EN 13751
Skupaj:		**90**	**0**	**1**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* napačno označeni

4.9 Grčija – število vzorcev: 10

		Število vzorcev: 10			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	9	0	0	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	1	0	0	EN 13751
Skupaj:		**10**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.10 Španija: Število vzorcev: 162

		Število vzorcev: 162	

Kategorija živil	Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Skladni	Nejasni	Neskladni	Uporabljene metode CEN
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	8	0	0	EN 13708
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Oreški	4	0	0	EN 1787
	Semena oljnic	32	0	0	EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	24	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Ribe in ribji proizvodi	17	0	0	EN 1786
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	45	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	10	0	0	EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Meso	10	0	0	EN 1786
Skupaj:		**162**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.11 Francija: Število vzorcev: 174

		Število vzorcev: 174			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Žita, semena, vrtnine in sadje	54	0	0	EN 1787
	Drugo	8	0	0	EN 1788
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Kozice	20	0	1*	EN 1786
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	44	0	2*	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	10	0	0	EN 1786
	Meso in mesni proizvodi	31	0	4*	EN 1784
Skupaj:		**167**	**0**	**7**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* napačno označeni

4.12 Italija: Število vzorcev: 553

		Število vzorcev: 553			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Žita	2	2	0	EN 1788 EN 13751
	Sadje (suho)	8	0	0	EN 13708 EN 13784 EN 1787
	Sadje (sveže)	7	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751

	Česen	17	1	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Oreški	20	0	0	EN 13784 EN 1787 EN 13751
	Čebula	22	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Druge vrtnine	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Krompir	26	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Stročnice	12	0	0	EN 13784 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	95	1	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Ribe in ribji proizvodi	18	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13784
	Kozice	38	3	4***	EN 1788 EN 13751
	Surimi	0	2	0	EN 1788
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	124	0	1*	EN 1788 EN 13784 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Sestavine za rastlinska prehranska dopolnila	25	0	1**	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Čaj	13	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	14	0	2	EN 1786 EN 13751
	Meso (razen perutnine in divjačine)	36	0	0	EN 1786 EN 13784
	Perutninsko meso	39	0	0	EN 1786 EN 13784
Drugo	Jedi in obroki (pripravljeni)	0	1	0	EN 1788
	Omake in juhe (dehidrirane)	1	0	0	EN 13751
	Skupaj:	**535**	**10**	**8**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* napačno označeni
** napačno označeni in/ali obsevanje ni dovoljeno
*** napačno označeni in/ali obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.13 Ciper

Zaradi pomanjkanja laboratorijev za izvedbo analiz v zvezi z ionizirajočim sevanjem leta 2013 v Cipru ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

4.14 Latvija – število vzorcev: 13

		Število vzorcev: 13			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	3	0	0	EN 1788
Drugo	Prehranska dopolnila	5	0	5*	EN 1788
	Skupaj:	**8**	**0**	**5**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev	**62 %**	**0 %**	**38 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

4.15 Litva – število vzorcev: 97

		Število vzorcev: 97			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Drugo	Prehranska dopolnila	95	0	2*	EN 13783
	Skupaj:	**95**	**0**	**2**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98 %**	**0 %**	**2 %**	

* obsevanje v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.16 Luksemburg – število vzorcev: 20

		Število vzorcev: 20			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Surove, zamrznjene velike kozice	10	0	0	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	5	0	0	EN 1786
Drugo	Prehranska dopolnila	3	0	2*	EN 1788
	Skupaj:	**18**	**0**	**2**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev	**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* v Luksemburgu obsevanje ni dovoljeno, proizvodi prihajajo iz ZDA

4.17 Madžarska – število vzorcev: 81

		Število vzorcev: 81			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	81	0	0	EN 1788
	Skupaj:	**81**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.20 Nizozemska – število vzorcev: 360

		Število vzorcev: 360			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Drugo	101	0	0	EN 1788 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Sporočena je bila samo kategorija	40	0	8*	EN 1788 EN 13751
Zelišča in začimbe	Sporočena je bila samo kategorija	83	0	1***	EN 1788 EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Sporočena je bila samo kategorija	3	0	0***	EN 1788 EN 13751
Drugo	Živila za posebne prehranske namene	3	0	0	EN 1788 EN 13751
	Prehranska dopolnila	83	0	11**	EN 1788 EN 13751
	Perutnina	27	0	0	EN 1788 EN 13751
	Skupaj:	**340**	**0**	**20**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* napačno označeni
** obsevanje v objektih, ki jih EU ni odobrila
*** obrazložitev ni navedena

4.21 Avstrija – število vzorcev: 72

		Število vzorcev: 72			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	20	0	2**	EN 1786
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	30	0	0	EN 1788 EN 13751
Drugo	Omake in juhe (dehidrirane)	15	0	5*	EN 1788 EN 13751
	Skupaj:	**65**	**0**	**7**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* napačno označeni
** obsevanje ni dovoljeno

4.22 Poljska – število vzorcev: 308

		Število vzorcev: 308			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Jagodičje	1	0	0	EN 1787
	Žita, semena, vrtnine in sadje	1	0	0	EN 1784
	Suho sadje	4	0	0	EN 13708
	Sadje (sveže)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Sadje (tropsko)	7	0	0	EN 1784 EN 1788
	Česen	13	0	0	EN 1788
	Gobe (sveže); gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	1	0	0	EN 1788
	Čebula	1	0	0	EN 1788
	Krompir	2	0	0	EN 1788
	Stročnice	3	0	0	EN 1788
	Juhe	1	0	0	EN 1788
	Čaj	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Vrtnine in proizvodi iz vrtnin (posušeni)	1	0	0	EN 1788
	Vrtnine (sveže)	1	0	0	EN 1788
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki ali mehkužci (zamrznjeni)	1	0	0	EN 1788
	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	5	0	0	EN 1786
	Ribe in ribji proizvodi	15	0	0	EN 1786
	Kozice	4	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	63	0	0	EN 1788 EN 13751
	Česen	4	0	0	EN 1788
	Zeliščni čaji/poparki	1	0	0	EN 13751
	Zelišča in začimbe (sveži)	3	0	0	EN 1788
	Drugo	1	0	0	EN 1788
	Čaj	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	2	0	0	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Meso	9	0	0	EN 1784 EN 1786
	Meso (razen perutnine in divjačine)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Meso različnih ptic, kenguruja, kunca	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Perutninsko meso	5	0	0	EN 1784 EN 1786

Mleko in mlečni proizvodi	Sir z začimbami/zelišči	32	1	7*	EN 1788
	Skuta	4	0	0	EN 1788
	Sir (zorjen)	1	1	0	EN 1788
	Mleko in mlečni proizvodi	3	0	0	EN 1788
Drugo	Jagodičje	1	0	0	EN 1787
	Suho sadje	2	0	0	EN 13708
	Živila za posebne prehranske namene	8	0	1**	EN 1788 EN 13751
	Prehranska dopolnila	19	0	2***	EN 1788 EN 13751
	Sadje (tropsko)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Zeliščni čaji/poparki	2	0	0	EN 13751
	Gobe (sveže); gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	10	0	0	EN 1788
	Drugo	1	0	0	EN 1788
	Omake in juhe (dehidrirane)	19	0	0	EN 1788
	Juhe	5	1	0	EN 1788
	Čaj	23	0	0	EN 1788 EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	1	0	0	EN 1788
Skupaj:		**296**	**3**	**10**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**96 %**	**1 %**	**3 %**	

* napačno označeni
** obsevanje ni dovoljeno
*** drugo, napačno označeno

4.23 Portugalska – število vzorcev: 23

		Število vzorcev: 23			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	6	0	0	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	1	0	0	EN 13751
Drugo	Prehranska dopolnila	12	1	3*	EN 13751
Skupaj:		**19**	**1**	**3**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**83 %**	**4 %**	**13 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

4.24 Romunija – število vzorcev: 208

		Število vzorcev: 208			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	1	0	0	EN 13751
	Semena	13	0	0	EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	3	0	0	EN 13751

Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	133	4	3*	EN 1788 EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	22	0	0	EN 1788 EN 13751
	Čaj	5	0	0	EN 13751
Drugo	Živila za posebne prehranske namene	2	0	0	EN 13751
	Prehranska dopolnila	22	0	0	EN 1788 EN 13751
Skupaj:		**201**	**4**	**3**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* obsevanje v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.25 Slovenija – število vzorcev: 28

		Število vzorcev: 28			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Jagodičje	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Česen	5	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Čaj	5	0	0	EN 13751 EN 1787
Meso in mesni proizvodi	Piščančja mesna juha	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Meso in mesni proizvodi	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Perutninsko meso	3	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Drugo	Juha	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Skupaj:		**28**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.26 Slovaška – število vzorcev: 21

		Število vzorcev: 21			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Drugo	4	0	0	EN 1784 EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Drugo	1	0	0	EN 1784 EN 1788
Mleko in mlečni proizvodi	Sir (zorjen)	1	0	0	EN 1784
Drugo	Drugo	15	0	0	EN 1784 EN 1788
Skupaj:		**21**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.27 Finska – število vzorcev: 272

		Število vzorcev: 272			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Jagodičje	14	0	1*	EN 13751
	Živila iz žitaric	8	0	0	EN 13751
	Sadje (suho)	3	0	0	EN 13751
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	2	0	0	EN 13751
	Oreški	0	0	4*	EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	30	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	111	1	2**	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	7	0	0	EN 13751
	Čaj	19	0	1*	EN 13751
Drugo	Aminokislinski pripravek	1	0	0	EN 13751
	Sestavina za pijače	8	0	0	EN 13751
	Kakavova zrna	1	0	0	EN 13751
	Aditiv za živila	1	0	0	EN 13751
	Živila za posebne prehranske namene	1	0	0	EN 13751
	Prehranska dopolnila	33	5	4*	EN 13751
	Jedi in obroki (pripravljeni)	7	1	1*	EN 13751
	Beljakovinski pripravki	2	0	0	EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	4	0	0	EN 13751
Skupaj:		**252**	**7**	**13**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**93 %**	**3 %**	**5 %**	

* napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila, obsevanje ni dovoljeno
** napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.28 Švedska

Leta 2013 ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

4.29 Združeno kraljestvo – število vzorcev: 176

		Število vzorcev: 176			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Česen	3	1	0	EN 13751
	Instant rezanci	34	8	4*	EN 1788 EN 13751
	Mangov „chutney“	1	0	0	EN 13751
	Oreški	1	0	0	EN 13751
	Riževi krekerji	1	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	84	6	0	EN 1788 EN 13751
	Curryjeva masa	1	0	0	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	1	1	0	EN 13751
	Zelišča in začimbe (sveži)	5	1	0	EN 13751
	Čaj	2	0	0	EN 13751

Drugo	Kava	1	0	0	EN 13751
	Prehranska dopolnila	11	4	1*	EN 1788 EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	4	1	0	EN 13751
Skupaj:		**149**	**22**	**5**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev		**85 %**	**13 %**	**3 %**	

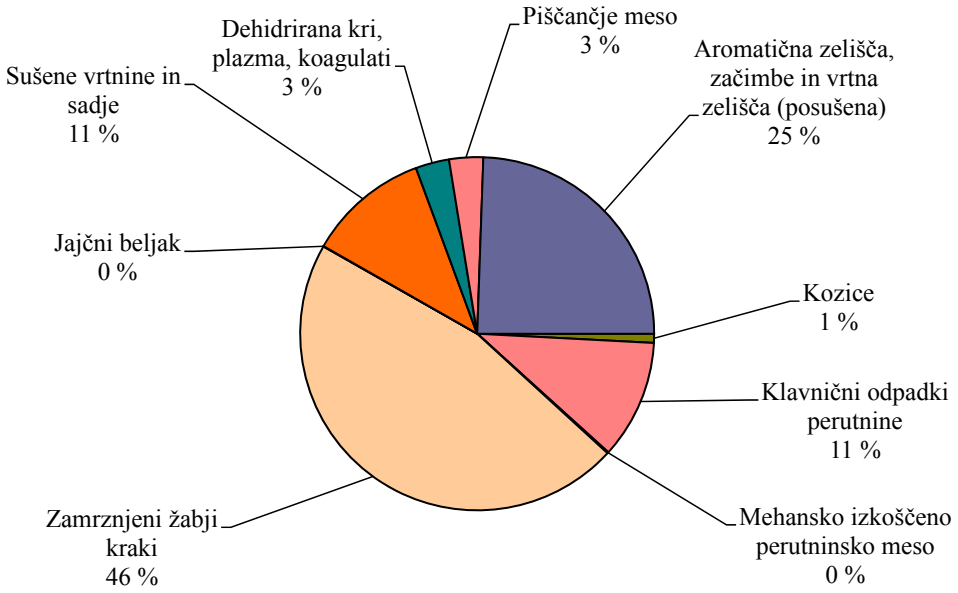
* napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila, obsevanje ni dovoljeno

5. POVZETEK

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2013. Vsebuje zbirko podatkov, ki jih je Komisiji predložilo 26 držav članic. Malta in Hrvaška podatkov za leto 2013 nista poslali.

Leta 2013 je 25 odobrenih objektov za obsevanje v 13 državah članicah obratovalo v skladu s členom 7(2) Direktive 1999/2/ES. Odobren je bil en nov objekt za obsevanje, in sicer v Španiji. Noben odobren objekt za obsevanje ni bil zaprt. Leta 2013 v sedmih objektih za obsevanje živila niso bila obsevana.

V državah članicah EU je bilo z ionizirajočim sevanjem skupno obsevanih 6 876 ton proizvodov, od tega 84 % v treh državah članicah: v Belgiji (49,4 %), na Nizozemskem (24,4 %) in v Španiji (12,7 %). Najbolj obsevani kategoriji proizvodov sta bili žabji kraki (46,4 %), ter posušena aromatična zelišča in začimbe (24,4 %). V primerjavi z letom 2012 (obsevanih 7 972 ton) se je skupna količina proizvodov, obsevanih v EU, zmanjšala za 14 %.



Za preglede v fazi trženja proizvodov je informacije predložilo 26 držav članic. Leta 2013 štiri države članice niso opravile analitskih pregledov pri uradnem in inšpekcijskem pregledu.

Skupno je bilo leta 2013 analiziranih 5 713 vzorcev v 22 državah članicah. 66 % vseh vzorcev je bilo analiziranih v treh državah članicah (50,5 % v Nemčiji, 9,7 % v Italiji in 6,3 % na Nizozemskem; v letu 2012 52,4 % v Nemčiji, 7,2 % na Nizozemskem in 6,2 % v Združenem kraljestvu). Nemčija je še naprej vodilna na področju pregledov živil v fazi trženja. 5 511 vzorcev (96,5 %) je bilo skladnih z določbami Direktive 1999/2/ES, 130 vzorcev (2,3 %) je bilo neskladnih, pri 73 vzorcih (1,5 %) pa so bili rezultati nejasni. Glavna razloga za neskladnost analiziranih vzorcev sta bila podobno kot v prejšnjih letih nepravilno označevanje in prepovedano obsevanje, do neskladnosti pa je prihajalo tudi zaradi obsevanja v objektih, ki jih EU ni odobrila. Razlogi za neskladnost so navedeni v vsaki preglednici z rezultati testov, opravljenih v vsaki državi članici.

6. POPRAVEK K POROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU ZA LETO 2012 O ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM (COM(2014) 52 FINAL)

V skladu s tem popravkom se oddelek 4.10 Španija nadomesti z naslednjim:

4.10 Španija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 141			Uporabljene metode CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	77	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ribe in ribji proizvodi	30	0	0	EN 1786
Zeliščni čaji/poparki	8	0	0	EN 13751
Meso in mesni proizvodi	2	0	0	EN 1786
Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Oreški	6	0	0	EN 1787
Zelenjava (sušena)	8	0	0	EN 13751; EN 1787
Skupaj:	**140**	**1**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**99 %**	**1 %**	**0 %**	